

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101854

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-12-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дриголь Олесандра Олександрівна

2. Oleksandra Dryhol

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 12-06-2024

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.052 ID 3463 Дриголь О.О.

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15, 10.17, 10.17.21, 10.17.51

Тема дисертації:

1. Державна політика щодо боротьби з корупцією у сфері вищої освіти
2. State policy of regarding the fight against corruption in the field of higher education

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та вирішено нове наукове завдання, яке полягає у вивченні державної політики України щодо запобігання та протидії корупції в сфері вищої освіти; виявленні корупційних ризиків та визначення шляхів подолання. Аналіз законодавчих актів та організаційних заходів, проведений у дисертації, дозволив виявити проблемні аспекти державної політики в цій сфері та запропонувати рекомендації щодо подальшого її вдосконалення. Наукова робота присвячена вивченню державної політики України щодо запобігання та протидії проявам корупції у сфері вищої освіти. У роботі було проаналізовано причини виникнення та розвитку корупції в суспільстві, а також розглянуто загальні положення сучасної національної антикорупційної стратегії. Окрема увага була приділена міжнародному та національному законодавству щодо подолання корупції. У роботі також проаналізовано досвід зарубіжних

країн у боротьбі з корупцією в освіті та запропоновано шляхи вдосконалення механізмів запобігання цьому явищу в Україні. Проведений дефінітивний аналіз основних категорій корупції у сфері вищої освіти та сформульовано авторське узагальнене визначання корупції у сфері вищої освіти. Корупція – це сукупність системно-структурних деформацій суспільних відносин управлінського характеру в сфері формування державної політики щодо освіти в цілому, яке охоплює всі рівні освіти; є обумовленим наслідком розвитку суспільних відносин; проявляється в протиправних юридичних фактах, які визнані чинним антикорупційним законодавством як корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення; є результатом прагнення учасника зазначених суспільних відносин морально-владного та/або матеріально-економічного домінування. Характерними ознаками корупції у сфері вищої освіти є: а) це явище, яке має кількісні та якісні ознаки, що виходить поза межі кола виключно правових відносин; б) обумовлено психологічною, соціальною природою людини як особистості та учасника суспільних відносин; в) є елементом формування, розвитку та функціонування держави як форми втілення таких суспільних відносин; г) виникає з моменту соціально-правового розшарування суспільства, на яке можна впливати в бік мінімізації його проявів, але не представляється можливим викоринити на сучасному історичному етапі розвитку людства. Досліджено механізми формування державної політики України щодо запобігання і протидії проявам корупції у сфері вищої освіти та визначено чинники їх низької ефективності. Такими підставами є: а) копіювання світового досвіду без врахування власне українських особливостей менталітету, законодавства, способу мислення; б) недостатній розвиток або відсутність корпоративної культури освітніх закладах, яка містить чіткі та ефективні політики та механізми для забезпечення академічної доброчесності та запобігання корупції; в) не завжди високий рівень корпоративної культури у навчальних закладах. Визначення корупційних ризиків корупції у сфері вищої освіти дає підстави стверджувати, що основні фактори, які сприяють виникненню та реалізації корупційних ризиків в освіті також включають: а) широку дискрецію повноважень адміністрації та викладачів, поєднана з браком контролю за відносинами між керівниками, підлеглими та школярами або студентами; б) брак автоматизації освітнього процесу на усіх рівнях та етапах, включаючи вступ до закладу вищої освіти, організацію навчання та оцінювання, управління навчальним процесом та документообігом; в) особисту недоброчесність учасників освітнього процесу та зовнішніх партнерів, які взаємодіють із закладами освіти; г) толерування корупції в освіті; д) недостатньо високий рівень прозорості та відкритості державних органів; е) нерозвинена система моніторингу та контролю за діяльністю органів влади; є) недостатньо висока участь громадськості у процесі боротьби з корупцією. Так, на поточний момент корупційні ризики в сфері освіти можна поділити на кілька категорій: а) політичні, що пов'язані з владними повноваженнями і низькою ефективністю громадських формувань; б) економічні, які відображають зловживання владними повноваженнями та недостатньою прозорістю економічних процесів; в) соціальні, що спричинені низьким рівнем громадської активності та моральної деформацією представників публічного сектору; г) юридично-правові, які виникають з недосконалістю антикорупційного законодавства; та інституційно-управлінські, які проявляються у недосконалісті регулятивних важелів діяльності посадових осіб.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and solves a new scientific task, which consists in the study of the state policy of Ukraine regarding the prevention and counteraction of corruption in the field of higher education; identifying corruption risks and determining ways to overcome them. The analysis of legislative acts and organizational measures carried out in the dissertation made it possible to identify problematic aspects of state policy in this area and offer recommendations for its further improvement. The work is devoted to the study of the state policy of Ukraine regarding the prevention and counteraction of manifestations of corruption in the field of higher education. The work analyzed the causes of the emergence and development of corruption in society, as well as considered the general provisions of the modern national anti-corruption strategy. Special attention was paid to international and national legislation on combating corruption. The work also analyzes the experience of foreign countries in the fight against corruption in education and suggests ways to improve mechanisms for preventing this phenomenon in Ukraine. A definitive analysis of the main categories of corruption in the field of higher education was conducted and the author's generalized definition of corruption in the field of higher education was formulated. Corruption is a set of systemic and structural deformations of social relations of

a managerial nature in the sphere of formation of state policy regarding education as a whole, which covers all levels of education; is a conditioned consequence of the development of social relations; manifests itself in illegal legal facts, which are recognized by the current anti-corruption legislation as corruption or corruption-related offenses; is the result of the desire of the participant of the specified social relations for moral and/or material and economic dominance. Characteristic signs of corruption in the field of higher education are: a) it is a phenomenon that has quantitative and qualitative characteristics that goes beyond the scope of exclusively legal relations; b) due to the psychological and social nature of a person as an individual and a participant in social relations; c) is an element of the formation, development and functioning of the state as a form of embodiment of such social relations; d) arises from the moment of socio-legal stratification of society, which can be influenced in the direction of minimizing its manifestations, but it is not possible to eradicate it at the current historical stage of human development. The mechanisms of the formation of the state policy of Ukraine regarding the prevention and counteraction of manifestations of corruption in the field of higher education were studied and the factors of their low efficiency were determined. Such grounds are: a) copying world experience without taking into account the specific Ukrainian mentality, legislation, way of thinking; b) insufficient development or lack of corporate culture in educational institutions, which contains clear and effective policies and mechanisms to ensure academic integrity and prevent corruption; c) the level of corporate culture in educational institutions is not always high. The definition of corruption risks of corruption in the field of higher education gives grounds for asserting that the main factors that contribute to the emergence and implementation of corruption risks in education also include: a) wide discretionary powers of the administration and teachers, combined with a lack of control over relations between managers, subordinates and schoolchildren or students; b) lack of automation of the educational process at all levels and stages, including admission to a higher education institution, organization of training and evaluation, management of the educational process and document flow; c) personal dishonesty of participants in the educational process and external partners interacting with educational institutions; d) tolerance of corruption in education; e) insufficiently high level of transparency and openness of state bodies; e) an underdeveloped system of monitoring and control over the activities of authorities; g) public participation in the process of fighting corruption is not sufficiently high. Thus, at the current moment, corruption risks in the field of education can be divided into several categories: a) political, related to powerful powers and low efficiency of public formations; b) economic, which reflect abuse of power and insufficient transparency of economic processes; c) social, caused by a low level of public activity and moral deformation of representatives of the public sector; d) legal and legal problems arising from the imperfection of anti-corruption legislation; and institutional and managerial, which are manifested in the imperfection of the regulatory levers of the activities of officials.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дриголь О.О. Корупційні ризики вищої освіти в освітній діяльності. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2023. № 2. С. 96-101. DOI: <https://doi.org/10.32782/39221476>
- Дриголь О.О. Причини виникнення та шляхи подолання корупції у сфері вищої освіти. Право та державне управління. 2022. № 2. С. 355-361 DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2022.2.51>
- Дриголь О.О. Боротьба з корупцією у закладах вищої освіти в Україні під час війни. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 709-713 DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023->

- Дриголь О.О. “Сучасний стан юридичної науки в Україні” // Матеріали X Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (29-30 листопада 2018 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2018. – С. 104-105
- Дриголь О.О. “Перспективи розвитку юридичної науки в Україні: інтеграція до ЄС” // Матеріали X Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (29-30 листопада 2018 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2018. – С. 105-106
- Дриголь О.О. “Конфлікт інтересів в сфері освіти” // Challenges in science of nowadays, м. Вашингтон, США, 2020 р. С. 199-203
- Дриголь О.О. “Правові аспекти управління в сфері освіти” // Матеріали XII міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» 9-10 жовтня 2020 р. м. Дніпро, Україна. С. 85-86
- Дриголь О.О. “Управління міграцією та імміграційний контроль” // Колективна монографія “Глобалізація і суспільство: національний, міжнародний та зарубіжний виміри” / за заг. ред. д-ра юрид. Наук Т.В. Корнякової, д-ра юрид. наук Н.С. Юзікової. Дніпро: ЛІРА, 2021.- С.136-159
- Дриголь О.О. “Особливості реформування юридичної освіти в Україні на сучасному етапі” // Матеріали XIII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (8-9 жовтня 2021 року) / За заг. Ред. С.І. Оковитий та О.Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2021 – С. 93-95
- Дриголь О.О. “Реформування державного управління освітою в Україні” // Матеріали IVX міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» 7-8 жовтня 2022 р. м. Дніпро, Україна. С. 57-59
- Дриголь О.О. “Зарубіжний досвід реформування публічного управління вищою освітою” // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених “Шевченківська весна –2022: Публічне управління та державна служба” (Київ, 19 квітня 2022 року) / За заг. Ред. Л.Г. Комахи, О.М. Андреевої – м. Київ, 2022. – с. 13-15
- Дриголь О.О. “Розвиток публічного управління освітою в незалежній Україні” // Незалежність України: сучасна доктрина і практика публічного управління : матеріали міжнар. круглого столу до Дня Незалежності України (Київ, 22 серп. 2022 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2022. 272 с., с. 229-231
- Дриголь О.О. “Особливості у сфері вищої освіти у ЗВО щодо дистанційного навчання в умовах воєнного стану” // Вітчизняний парламентаризм: сучасні виміри Гідності та Свободи українського народу : матеріали щоріч. Всеукр. круглого столу (Київ, 23 листоп. 2022 р.) : / за ред. Л. Г. Комахи, В. А. Гошовської. Київ : Навч.-наук. ін-т публ. упр. та держ. служби Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2022. 152 с , с. 51-53
- Дриголь О.О. “Боротьба з організованою злочинністю: визначення ризиків в умовах воєнного стану” // Актуальні проблеми протидії злочинності та корупції: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 17 лютого 2023 р.). Харків: Юрайт, 2023. 379 с., с. 65-68
- Дриголь О.О. “Шляхи вдосконалення боротьби з корупцією у сфері вищої освіти в Україні” // Національна парадигма правового розвитку сучасної України: збірник тез Всеукраїнського науково-практичного юридичного форуму (Дніпро, 18 травня 2023 р.). Дніпро: Ліра, 2023. 328 с , с. 83-87

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколенко Ольга Леонідівна
2. Olha L. Sokolenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1455-5192

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лєгеца Євген Олександрович
2. Yevhen Leheza

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9134-8499

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200152533>;
https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6-8raQldwdgZZDLws8CjEBk3Wg4wtCj_jurDl4X15zjEOUI6lRxmDvOewvSU8VI5OMmBvQ-B_tge7RPkqqZlk0PnWUJrmZ00TtPY-v_ZW0LkO_9xMSxEAQez6yskHPZeJrdZTAjvKFusiPORb84yVzXAYJBQ&user=lkOZEFkAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Колпаков Валерій Костянтинович
2. Valerii Kolpakov

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8580-3261**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.ru/citations?user=oxQypeAAAAAJ&hl;>
<http://www.researcherid.com/rid/E-7091-2016>**Повне найменування юридичної особи:** Запорізький національний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02125243**Місцезнаходження:** вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лахова Олена Вадимівна
2. Olena Lakhova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7192-492X**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com/citations?user=Y9hCjx0AAAAJ&hl=ru>**Повне найменування юридичної особи:** Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**Код за ЄДРПОУ:** 02066747**Місцезнаходження:** проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Патерило Ірина Володимирівна
2. Iryna Paterylo

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1782-0510

Додаткова інформація:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=xKJjgUwAAAAJ&hl=ru>; <https://orcid.org/0000-0002-3943-2906>; <https://publons.com/researcher/2010628//>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кобрусева Євгенія Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кобрусева Євгенія Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дриголь Олександра Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна